TASNİF DIŞI

TÜBİTAK BİLGEM
KAMU SERTİFİKASYON MERKEZİ

KAMU SM HİZMETLERİ SONLANDIRMA PLANI

Doküman Kodu

PLN.01.01

Revizyon No

05

Revizyon Tarihi

02.10.2023

TASNİF DIŞI

REVİZYON GEÇMİŞİ		
Revizyon No	**Revizyon Nedeni**	**Revizyon Tarihi**
00	İlk Çıkış.	26.09.2018
01	Madde 2'ye "tüm alt yüklenicilerle yapılan sözleşmeler sonlandırılır" ve Madde 2.2'ye "Kamu SM hizmetlerinin 2.1 başlığı altında belirtildiği şekilde başka bir ESHS'ye devredilmeden sonlandırılamaması halinde sertifikasyon hizmetleri devredilebilir." ibareleri eklenmiştir.	31.10.2019
02	Madde 1.1 de Yönetici bilgileri ve denetçi bilgileri güncellendi, Madde 1.3 de BT'nin sorumlulukları Elektronik Sertifika Hizmetleri Birimi Sorumlulukları eklendi ve dokümanın hizmete özel bir bilgi içermediği için gizlilik derecelendirmesi tasnif dışı olarak güncellendi.	01.09.2020
03	Sonlandırma Planı Hükümleri ve alt başlıklarındaki bilgiler detaylandırıldı.	06.09.2021
04	Madde 2.1'deki SSL ile ilgili kayıtların ve arşivlerin 7 (yedi) yıl olan saklanma süresi 2 (iki) yıl olarak güncellenmiştir. Madde 2.2'ye devir ile ilgili maddeler eklenmiştir.	28.06.2022
05	Sorumluluklar alanında tüm birimlere sorumluluk verilebilecek şekilde düzenleme yapılmıştır. Çağrı merkezinin yeni iletişim numarası eklenmiştir. Kurum Tarafından Faaliyete Son Verilmesi başlığı eklenmiştir.	02.10.2023

Uyarı: Kamu SM dosya sunucudan erişilen elektronik kopyalar güncel ve kontrollü olup, diğer baskılar kontrolsüz kopyadır.

TASNİF DIŞI

İÇİNDEKİLER

1 Amaç ve Kapsam 3

2 Sorumluluklar 3

3 Tanımlar ve Kısaltmalar 4

4 ESHS'nin Faaliyetine Son Vermesi 5

4.1 Sertifikasyon Hizmetlerinin Başka Bir ESHS'ye Devredilmeden Sonlandırılması 6

4.2 Sertifikasyon Hizmetlerinin Başka Bir ESHS'ye Devredilerek Sonlandırılması 6

5 Kurum Tarafından Faaliyete Son Verilmesi 7

6 Uyumluluk ve Değerlendirmeler 7

Uyarı: Kamu SM dosya sunucudan erişilen elektronik kopyalar güncel ve kontrollü olup, diğer baskılar kontrolsüz kopyadır.

TASNİF DIŞI

1 Amaç ve Kapsam

Bu doküman Kamu SM sertifikasyon hizmetlerinin durdurulması durumunda sertifika hizmeti verilen kurumların ve ilgili tarafların yaşayabileceği olası aksaklıkların mevcut koşullar dahilinde en aza indirilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

İşbu Kamu SM Hizmetleri Sonlandırma Planı'nda, hizmetin sona ermesi durumunda uygulanacak hükümler belirtilmiştir. Bu hükümler; etkilenen varlıkların bildirimi, yayımlanan sertifikaların son kullanma tarihi, geçmiş sertifikalar için iptal durumunun işlenmesi ve varsa Kamu SM'nin yükümlülüklerini diğer taraflara devretmeyi içermektedir.

2 Sorumluluklar

Elektronik Sertifika Hizmetleri Birimi: Sonlandırma faaliyeti kapsamında Kamu SM özel anahtarının ve yedek kopyalarının imha işlemini Bilgi Güvenliği Birimi'yle birlikte yapmakla sorumludur.

Bilgi Güvenliği Birimi: Sonlandırma faaliyeti kapsamında Kamu SM kök ve alt kök özel anahtarının ve yedek kopyalarının imha işlemini Elektronik Sertifika Hizmetleri Birimi'yle birlikte yapmakla sorumludur.

Müşteri İlişkileri Birimi: Sonlandırma Planı ile ilgili sertifika sahiplerini ve ilgili tüm paydaşları bilgilendirme ve duyuru yapmakla sorumludur.

E-İmza Teknolojileri Birimi: CA/Browser Forum, Mozilla vb. uluslararası platformlara hizmetleri sonlandırma konusunda bilgi vermekten sorumludur.

Yukarıda belirtilen sorumluluklar dışında diğer birim/personel kendi alanlarına yönelik gerekli aksiyonları almaktan ve verilen görevleri yerine getirmekten sorumludur.

Kamu SM Hizmetleri Sonlandırma Planı'nın hazırlanması, sürdürülmesi ve güncellenmesinden Kamu SM Yöneticisi koordinasyonunda ilgili birimler sorumludur.

Kamu SM;
Telefon: +90 262 648 18 18
Çağrı Merkezi: 444 5 576 / 0850 460 55 76
E-Posta: bilgi@kamusm.gov.tr

Uyarı: Kamu SM dosya sunucudan erişilen elektronik kopyalar güncel ve kontrollü olup, diğer baskılar kontrolsüz kopyadır.

TASNİF DIŞI

3 Tanımlar ve Kısaltmalar

Kamu SM (**Kamu S**ertifikasyon **M**erkezi)**:** Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu bünyesinde elektronik sertifika hizmeti sağlamak üzere oluşturulan birim.

ESHS: Elektronik **S**ertifika **H**izmet **S**ağlayıcısı

Anahtar çifti: Elektronik imza oluşturmak ve doğrulamak ya da bir veriyi şifrelemek ve şifresini çözmek amacıyla kullanılan özel anahtar ve ilgili açık anahtar.

Sertifika sahibi: Kamu SM'den sertifika alan gerçek ve tüzel kişiler.

Son kullanıcılar: Sertifika sahipleri ve sertifikaları kullanan üçüncü kişiler.

Üçüncü kişiler: Sertifikalara güvenerek işlem yapan gerçek veya tüzel kişiler.

İptal durum kaydı: Kullanım süresi dolmamış sertifikaların iptal bilgisinin yer aldığı, iptal zamanının tam olarak tespit edilmesine imkân veren ve üçüncü kişilerin hızlı ve güvenli bir biçimde ulaşabileceği kayıt.

SİL (**S**ertifika **İ**ptal **L**istesi)**:** İptal edilmiş sertifikaların kamuya duyurulması amacıyla ESHS tarafından oluşturulan, imzalanan ve yayımlanan elektronik dosyadır.

ETSI EN (**ETSI E**uropean **S**tandard)**:** ETSI Avrupa Standardı

BR (**B**aseline **R**equirements)**:** CA/Browser Forum Baseline Requirements for the Issuance and Management of Publicly-Trusted Certificates - CA/Browser Forum Temel Gereklilikler Dokümanı

SSL (**S**ecure **S**ockets **L**ayer)**:** Güvenli Soket Katmanı

BTK: Bilgi **T**eknolojileri ve İletişim **K**urumu

Uyarı: Kamu SM dosya sunucudan erişilen elektronik kopyalar güncel ve kontrollü olup, diğer baskılar kontrolsüz kopyadır.

TASNİF DIŞI

4 ESHS'nin Faaliyetine Son Vermesi

Kamu SM hizmetlerinin sonlandırılması üst merci emri, ekonomik iflas, mahkeme emri, eksik veya yetersiz felaket kurtarma durumu, özel anahtarın çalınması veya sonlandırmayı gerektiren diğer durumlar gibi farklı sebeplerden kaynaklanabilir. Bu gibi planlanmamış durumlar veya planlanmış sonlandırma durumunda aşağıdaki süreçler uygulanır:

- Kamu SM hizmetlerini sonlandırmadan önce sonlandırma kararı, Kamu SM'nin sertifika verdiği aşağıda detayları belirtilen tüm taraflara;
  - Tüm sertifika sahibi kurum ve kuruluşlara,
  - Regülasyonları ve yasal düzenlemeleri yapan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'na,
  - Bağlı olduğumuz üst merciler olan TÜBİTAK, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına,
  - SSL kökümüzü güvenilir kökler listesine (trusted list) alan; Mozilla Firefox, Google Chrome, Internet Explorer, Safari vb. tarayıcılara,
  - SSL kapsamında üyesi olduğumuz CA/Browser Forum'a

  en az 3 (üç) ay önce yazı ve/veya e-posta ile bildirilir. Buna ek olarak, Kamu SM web sayfasında yayımlanarak kamuoyu ile paylaşılır.
- Sertifika hizmetlerine son vereceği bilgisi internet sitesi üzerinden ve ulusal yayın yapan en yüksek tirajlı 3 (üç) gazetede ilan vermek suretiyle kamuoyuna duyurulur.
- Kamu SM hizmetlerinin durdurulması duyurusunun ardından sertifika başvurusu alınmaz, yeni sertifika oluşturulmaz ve tüm alt yüklenicilerle yapılan sözleşmeler sonlandırılır.
- Kamu SM'nin ekonomik olarak iflas etmesi veya diğer nedenlerle maliyetleri kendi başına karşılayamaması halinde, iflasa ilişkin ilgili mevzuatın kısıtları dahilinde mümkün olduğu kadar, gerekli asgari şartları yerine getirme maliyetlerini karşılayacak bir düzenlemesi olacaktır. Bu düzenleme kapsamında, hizmet sonlandırma duyurusu ardından verilen son sertifika geçersiz oluncaya kadar gereken süre için makul mali kaynak ayrılır veya sigorta yapılır. Son sertifika geçersiz olana kadar hizmet devam ettirilir.

Uyarı: Kamu SM dosya sunucudan erişilen elektronik kopyalar güncel ve kontrollü olup, diğer baskılar kontrolsüz kopyadır.

TASNİF DIŞI

4.1 Sertifikasyon Hizmetlerinin Başka Bir ESHS'ye Devredilmeden Sonlandırılması

Kamu SM hizmetlerinin sonlandırılması durumunda aşağıdaki hükümler uygulanır:

- Kamu SM yönetimi ve bağlı bulunduğumuz TÜBİTAK BİLGEM aşağıdaki maddeler için gerekli tüm mali, fiziki (donanım vb.) kaynakları ve iş gücünü ayırmakla sorumludur.
  1. Geçerlilik süresi dolmamış (unexpired), iptal edilmemiş (unrevoked) sertifikalar sona erdiğinde son bir SİL yayınlanır. Bu SİL geçerlilik süresi boyunca yayımlanmaya devam eder.
  2. Kamu SM, SİL dosyasını imzalamada kullandığı özel anahtara karşılık gelen sertifikasını, SİL dosyasının geçerlilik süresi boyunca yayımlamaya devam eder.
  3. SSL ile ilgili kayıtları ve arşivleri uygun bir şekilde en az 2 (iki) yıl boyunca korur.
  4. Elektronik İmza Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca NES ile ilgili tüm kayıtları ve arşivleri uygun bir şekilde 20 (yirmi) yıl boyunca korur.
  5. Sertifika sahipleriyle bağlantılı kişisel veriler, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun belirttiği süre boyunca muhafaza edilir.
- Kamu SM, özel anahtarlarını yedek kopyaları da dahil olmak üzere, geri getirilemeyecek bir şekilde güvenli silme işlemi yaparak imha eder. Bu işlemi Kamu SM Yöneticisi gözetimi veya bilgisi dahilinde Elektronik Sertifika Hizmetleri Birimi ve Bilgi Güvenliği Birimi tarafından yerine getirilir. Burada yapılacak tüm işlemler, her iki biriminden en az 2 (iki) personelin katılımıyla gerçekleştirilir. Yapılan tüm işlemler kayıt altına alınır.

4.2 Sertifikasyon Hizmetlerinin Başka Bir ESHS'ye Devredilerek Sonlandırılması

Kamu SM hizmetlerinin başka bir ESHS'ye devredilmeden sonlandırılamaması halinde sertifikasyon hizmetleri devredilebilir. Bu durumda ESHS kayıtları, logları ve kritik dokümanları devredilir. Kamu SM mevcut müşterileri için başka bir sağlayıcıya hizmetlerinin devredilmesine yönelik düzenlemeler yapabilir. Bu düzenleme kapsamında aşağıdaki süreçler uygulanır:

- Faaliyetine son verme tarihine kadar geçerlilik süresi sona ermeyecek ve faaliyette bulunan herhangi bir ESHS tarafından kullanımı sağlanabilecek nitelikli elektronik sertifikaları, faaliyete son verme tarihinden bir (1) ay öncesine kadar, faaliyette bulunan herhangi bir ESHS'ye devredebilir.
- Devir hususunda sertifika sahipleri elektronik posta ile bilgilendirilir.
- Sertifikaları devralan ESHS'ye kimlik doğrulamada kullanılan belgeler, dizinler, arşiv ve sertifika yenileme işlemlerinin tamamlanmasından sonra iptal durum kaydı devredilir, Kamu SM'nin kendi imza oluşturma verisi ile yedekleri imha edilir.
- Devir sürecinde yeni sertifika üretimi/dağıtımı yapılmayacaktır.
- Devredilecek olan yeni sağlayıcı en az CA/Browser Forum standartlarını karşılayabilecek seviyede güvenli olacaktır.
- İş bu sonlandırma planı gereği, hizmet devri sonrasında yeni sağlayıcı Kamu SM ismini kullanamaz, Kamu SM adı altında ürün, sertifika ve hizmet veremez.

Uyarı: Kamu SM dosya sunucudan erişilen elektronik kopyalar güncel ve kontrollü olup, diğer baskılar kontrolsüz kopyadır.

TASNİF DIŞI

5 Kurum Tarafından Faaliyete Son Verilmesi

BTK, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu ve ilgili mevzuatta belirtilen hallerde ESHS faaliyetlerine son verebilir. Bu durumda ilgili mevzuat doğrultusunda aşağıdaki hükümler uygulanır:

- Kamu SM onbeş (15) gün içinde faaliyette bulunan herhangi bir ESHS ile nitelikli elektronik sertifikaların devri konusunda anlaşabilir. Taraflar arasında anlaşma sağlanması durumunda BTK, ESHS'nin vermiş olduğu nitelikli elektronik sertifikaların anlaşma sağlanan ESHS'ye devredilmesine karar verir.
- Anlaşma sağlanamaması durumunda BTK, sertifikaların herhangi bir ESHS'ye devrine re'sen karar verir.
- Nitelikli elektronik sertifikaların re'sen devredilebileceği herhangi bir ESHS'nin bulunmaması durumunda, BTK ESHS'nin oluşturduğu nitelikli elektronik sertifikaların iptal edilmesine karar verir.
    - Bu durumda Kamu SM, son iptal durum kaydını oluşturduktan sonra kendi imza oluşturma verisi ile yedeklerini imha eder, geçerlilik süresi en geç sona eren elektronik sertifikanın geçerlilik süresi sonuna kadar iptal durum kaydı hizmetini devam ettirir ve arşivi en az yirmi (20) yıl saklar.
- Kamu SM, BTK'nın faaliyete son verme kararının tebliğinden itibaren elektronik sertifika, zaman damgası ve elektronik imzalarla ilgili hizmet veremez. Ancak, sertifika yenileme işlemleri tamamlanıncaya kadar OCSP ve SİL hizmetlerini devam ettirir.
- Kamu SM, hizmetleri devralan ESHS'ye kimlik doğrulamada kullanılan belgeleri, dizini, arşivi devreder ve kendi imza oluşturma verisi ile yedeklerini imha eder.
- Kamu SM devire ilişkin kararları nitelikli elektronik sertifika sahiplerine e-posta ile bildirilir. Buna ek olarak, Kamu SM web sayfasında yayımlanarak kamuoyu ile paylaşılır.

6 Uyumluluk ve Değerlendirmeler

Bu plan Kamu SM'nin uymakla yükümlü olduğu yasal mevzuat ve ETSI 319 401, ETSI 319 411-1 ve CA/Browser Forum Baseline Requirements standartlarını referans alır. Kamu SM Hizmet Sonlandırma Planı, bahsi geçen mevzuat ve standartlara uyumlu bir şekilde güncel tutulur.

Uyarı: Kamu SM dosya sunucudan erişilen elektronik kopyalar güncel ve kontrollü olup, diğer baskılar kontrolsüz kopyadır.

TASNİF DIŞI